

FILIPOV TAJOMNÝ DENNÍK

**Prvá záhada: Kto nechal zelený lístok
na okne?**

Dobrosvit • Zuzana Oravcová

Vitaj v Dobrosvite!

Ahoj, malý detektív! Spolu s Filipom a Svetlankou odhalíš záhadu zeleného lístka. Čítaj zápisy v poradí a po každom si vyskúšaj pátraciu úlohu.

Meno detektíva: _____

Zápis č. 1 - Môj prvý večer doma

Deň č.1

Dnes som prvýkrát zaspával vo svojom vlastnom domčeku.

Ešte stále tomu nemôžem uveriť.

Keď som večer zatvoril drevené dverka, chvíľu som len sedel a počúval. Strom ticho šumel, lístky sa pohojdávali vo vetre a spoza okna bolo počuť cvrčka.

"Tak toto je môj domov," zašepkal som.

Položil som si mapu na stôl a veľkou ceruzkou som na nej zakrúžkoval miesto, kde bývam.

Tu.

Presne tu začína moje dobrodružstvo.

Potom som si všimol niečo zvláštne.

Na parapete ležal malý zelený lístok, hoci okno bolo zatvorené.

Neviem, odkiaľ sa tam vzal.

Možno ho priniesol vietor.

Alebo...

možno mi ho niekto nechal ako pozdrav.

Zajtra sa to pokúsím zistiť.

Filip

Pátracia úloha č. 1

Tajomný lístok

Nakresli zelený lístok, ktorý Filip našiel na okne. Aké znamenie by si naň umiestnil?

Zápis č. 2 - Kto nechal lístok na mojom okne?

Zápis č. 2 – Kto nechal lístok na mojom okne?

Dobré ráno, denníček!

Dnes som sa zobudil ešte skôr, ako sa slnko stihlo vyšplhať nad koruny stromov.

Vieš prečo?

Pretože som si spomenul na ten zvláštny zelený lístok, ktorý som včera večer našiel na parapete svojho okna.

Hneď som vyskočil z postele, natiahol si nohavice, nasadil zelenú čiapku a pribehol k oknu.

Lístok tam stále ležal.

Bol malý, jemne zvlnený a na okrajoch mal drobné zúbky. Uprostred sa mu tiahla tenká žilka, ktorá sa na slnku ligotala ako strieborná nitka.

"Hmm..." zamyslel som sa. "Ty teda nie si obyčajný lístok."

Opatrne som ho zdvihol a obrátil z jednej strany na druhú.

Vtom som si všimol niečo zvláštne.

Na jeho spodnej strane bola drobná kvapka rosy. A vedľa nej... maličká stopa!

Nebola väčšia ako špička mojej ceruzky.

"Aha! Takže niekto tu bol!" zvolal som.

Vytiahol som zo svojej tašky lupu a poriadne som si stopu prezrel. Vyzerala ako odtlačok malej labky, ale mohla to byť aj stopa chrobáčka.

Rozhodol som sa, že sa pustím do pátrania.

Najskôr som vyšiel pred domček. Starý dub sa pomaly prebúdzal. Jeho konáre sa hojdali vo vetre a medzi listami poskakovali ranné lúče.

"Dobré ráno, pán dub!" pozdravil som strom. "Neviete náhodou, kto mi v noci nechal lístok na okne?"

Dub zašumel.

Šššš...

Jeden z jeho listov sa odtrhol a pomaly pristál na mojej čiapke.

"Ďakujem, ale tento už poznám," zasmial som sa.

Vybral som sa teda po cestičke smerom k potoku. Cestou som stretol cvrčka, ktorý sedel na stebie trávy a ladil si svoje drobné husličky.

"Cvrček, cvrček, nevidel si dnes v noci niekoho pri mojom domčeku?"

Cvrček prestal hrať.

"Cvrk-cvrk! Počul som šuchotanie. A potom niečo zašuchotalo priamo pod mojím listom! Ale kto to bol, to ti nepoviem. Bola tma ako v deravom vreci!"

"To mi veľmi pomohlo," povedal som a poďakoval mu.

Pokračoval som ďalej. Pri potoku som objavil niekoľko drobných odtlačkov v mäkkej pôde. Viedli popri vode, potom sa stratili medzi vysokými papradami.

Kľakol som si a skúmal ich lupou.

Jedna stopa. Druhá. Tretia...

A zrazu som začul tiché zašuchotanie.

Šuch-šuch... šuch-šuch...

Za veľkým listom sa čosi pohlo.

Zatajil som dych.

"Je tam niekto?" zašepkal som.

List sa nadvihol.

A spod neho vykukla maličká, lesklá hlavička.

Nebola to myška. Ani chrobáček.

Bol to drobný slimáček s ulitou, na ktorej sa trblietali kvapky rosy.

"Ty si mi nechal ten lístok?" spýtal som sa.

Slimáček pomaly pohol tykadlami.

"Ja? Kdeže! Ja sa tak rýchlo pohybujem iba vtedy, keď sa ponáhl'am... a to sa mi stáva málokedy."

Musel som sa zasmiať.

Slimáček sa však zrazu pozrel smerom k starému dubu.

"Ale ak hľadáš niekoho, kto má rád zelené lístky, skús sa opýtať pri vrbe. Včera večer sa tam niečo mihlo."

Pri vrbe?

To bolo čoraz zaujímavejšie!

Podakoval som slimáčikovi a vytiahol svoju mapu. Ceruzkou som na nej označil miesto pri potoku a vedľa neho nakreslil malú ulitu.

Potom som sa pozrel na lístok vo svojej dlani.

Možno mi ho niekto nechal ako pozdrav. Možno ma chcel pozvať na návštevu. A možno sa v Dobrosvite skrýva tajomstvo, o ktorom ešte nič neviem.

Jedno je isté.

Zajtra sa vyberiem k starej vrbe.

A ak tam niekoho nájdem, určite ti o tom napíšem.

Dovtedy maj sa krásne, denníček!

Tvoj zvedavý

Filip

Pátracia úloha č. 2

Kto zanechal stopy?

Nakresli tri malé stopy. Čo by si preskúmal lupou?

Zápis č. 3 - Stretnutie pri potoku

Milý denníček,

dnes som sa zobudil ešte skôr, než slnečné lúče stihli poštekliť mach na mojej streche. Celú noc som premýšľal nad tajomným lístkom, ktorý sa objavil na mojom okne. Kto ho tam nechal? A prečo?

Do vrečka som si strčil lupu, ceruzku a svoj denník. Potom som rozložil mapu Dobrosvitu a prstom prešiel po cestičke, ktorá viedla k potoku.

"Ak tam niekto zanechal stopy, dnes ich určite nájdem!" zašepkal som si odhodlane.

Les sa práve prebúdzal. Kvapky rosy sa ligotali na stebľách trávy a vtáčiky si pospevovali svoje ranné pesničky. Vzduch voňal mokrou zemou a čerstvým lístím.

Keď som dorazil k potoku, na chvíľu som zastal. Voda veselo žbľnkotala pomedzi kamene a na brehu sa čosi drobné mihlo.

Stopy!

Boli maličké, oveľa menšie než moje. Viedli od starého vrbového koreňa až k hladine vody. Sklonil som sa a vytiahol lupu.

"Aha! Tri drobné odtlačky... a potom nič. Žeby sa neznámy návštevník vybral cez potok?"

Vtom sa ozvalo tiché:

"Pssst! Dávaj pozor, kam stúpaš!"

Trhol som sebou tak prudko, až mi čiapka skĺzla na jedno ucho.

Na plochom kameni sedel slimáčik s lesklou ulitou. Na tykadlách sa mu trblietali kvapky rosy a vyzeral, akoby ma pozoroval už poriadne dlho.

"Prepáč," povedal som. "Nechcel som ťa vyľakať. Volám sa Filip a pátram po niekom, kto mi nechal na okne zelený lístok. Nevidel si tu niekoho zvláštneho?"

Slimáčik pomaly stiahol jedno tykadlo a zamyslel sa.

"Hm... Včera večer som počul pri potoku čudné šuchotanie. Šuch-šuch, cup-cup, šuch-šuch. A potom niečo malé preskočilo z jedného kameňa na druhý."

"Niečo malé?" zopakoval som vzrušene. "Ako malé? Ako ja?"

Slimáčik pokrútil hlavou.

"To ti, žiaľ, nepoviem. Bol som práve na ceste za mladým púpavovým lístkom a pozeral som sa pod nohy. Keď som zdvihol hlavu, už tam nikto nebol."

Vytiahol som denník a všetko si zapísal. Šuch-šuch, cup-cup, šuch-šuch. To znelo ako poriadne dôležitá stopa!

"A čo tieto odtlačky?" ukázal som na zem.

Slimáčik sa naklonil bližšie.

"Tie som si všimol už ráno. Viedli k vrbe. Ale pozor, Filip! Nie každý, kto sa potuluje po lese, chce byť nájdený."

Na chvíľu som stíchol. Vietor zašumel vo vetvách a hladina potoka sa zablysla, akoby mi chcela niečo naznačiť.

Potom som si všimol čosi zvláštne. Na konári nízko nad vodou visel tenký zelený stebielok. Bol zachytený tak, akoby sa tam niekto ponáhlal a nechtiac ho odtrhol.

Opatrne som ho uvoľnil.

Na jeho konci bol drobný kúsok zeleného lístka.

Presne takého, aký som našiel na svojom okne!

"Tak predsa!" vykrikol som.

Slimáčik sa usmial svojím pomalým slimáčikovským úsmevom.

"Vyzerá to, že tvoja cesta sa ešte len začína."

V tej chvíli sa z druhej strany potoka ozvalo tiché prasknutie konárika.

Obaja sme otočili hlavy.

Medzi papraďami sa čosi mihlo. Zelený tieň. Alebo to bola iba hra svetla?

Rozbehol som sa k brehu, no neznámy návštevník bol preč.

Zostal po ňom len jeden malý odtlačok v mäkkej pôde.

A vedľa neho ležalo drobné hnedé pierko.

Pierko som si opatrne odložil do vrecka a do mapy zakreslil potok, vrbu aj miesto, kde sa stopy stratili.

Zajtra sa tam vrátim.

Musím zistiť, komu patrí to pierko a kto sa ukrýva medzi papradami.

Jedno však viem určite: niekto v Dobrosvite pozná cestu k môjmu domovu.

A možno... pozná aj mňa.

Tvoj pátrajúci,

Filip

Pátracia úloha č. 3

Stopy pri potoku

Nakresli, čo sa mohlo skrývať medzi papradami. Komu patrilo pierko?

Zápis č. 4 - Tajomstvo starého duba

Milý denníček,

dnes som sa zobudil s jedinou myšlienkou: musím zistiť, kto nechal zelený lístok na mojom okne!

Už som preskúmal potok, našiel drobné stopy a dokonca aj pierko. Slimáček mi porozprával o čudnom šuchotaní a v papradí sa niečo mihlo. Ale kto to bol? A prečo sa predomnou skrýva?

Rozhodol som sa, že dnes navštívim starý dub na okraji lesa.

Je to najstarší strom v celom Dobrosvite. Jeho kmeň je taký široký, že by ho neobjali ani piati škriatkovia, keby sa postavili vedľa seba. Korene sa mu vinú po zemi ako obrovské prsty a v jeho korune vraj bývajú tajomstvá staršie než samotný les.

Keď som k nemu dorazil, slnko práve presvitalo cez jeho mohutné konáre.

"Dobrý deň, pán dub!" zavolať som. "Prišiel som sa vás niečo opýtať."

Strom zašumel lístím.

"Viem, Filip," zaškrípľal hlbokým hlasom. "Hľadáš toho, kto ti nechal zelený lístok."

Skoro mi vypadla ceruzka z ruky.

"Vy to viete? Tak mi, prosím, povedzte, kto to bol!"

Starý dub sa zachvel a z jedného konára sa pomaly zniesol žalud'. Dopadol priamo predomňa.

"Niektoré tajomstvá sa neodhalia len tak," povedal dub. "Najprv sa musíš naučiť počúvať."

Zamračil som sa. Počúvať? Ved' som počúval celý les!

Zavrel som oči a stíchol.

Najskôr som počul spev vtáčikov. Potom šum vetra. Kdesi v tráve zašuchotala myška. A napokon...

Ťuk. Ťuk-ťuk. Ťuk.

Otvoril som oči.

Zvuk prichádzal zhora, z dutiny v starom dube.

"Kto je tam?" zavolal som.

Nastalo ticho.

Potom sa z dutiny vysunula malá hlavička s okrúhlymi očami a čiernou čiapočkou na hlave.

Bol to d'ateľ!

"Prepáč, že som sa neukázal skôr," povedal tichučko. "Nechcel som ťa vystrašiť."

"Ty si sa skrýval medzi paprad'ami?" spýtal som sa.

Ďateľ pokrútil hlavou.

"Nie. To bol niekto iný. Ja som ťa pozoroval iba z diaľky. Videl som, ako si našiel pierko pri potoku."

Vytiahol som z vrecka pierko a ukázal mu ho.

Ďateľ sa naň pozrel a prikývol.

"To je moje. Včera som si čistil perie pri starom dube a jedno mi vypadlo. Keď som ho chcel nájsť, zbadal som na zemi niečo oveľa zaujímavejšie."

"Čo také?" spýtal som sa nedočkavo.

Ďateľ sa obzrel do dutiny a zobákom jemne poklopal na jej okraj.

"Malého škriatka. Bol celý zmoknutý a veľmi sa bál. Pomohol som mu ukryť sa pred dažďom. Keď sa upokojil, povedal mi, že hľadá niekoho, kto by mu pomohol nájsť nový domov."

Zostali sme chvíľu ticho.

Takže v Dobrosvite bol ešte jeden škriatok!

"A ten zelený lístok?" spýtal som sa. "Bol od neho?"

Ďateľ prikývol.

"Áno. Videl som ho, ako ho starostlivo položil na tvoj okenný parapet. Na lístok nakreslil maličký znak. Myslím, že ti chcel povedať, že ťa potrebuje."

Srdce mi poskočilo.

Zrazu som si spomenul na drobné stopy pri potoku, šuchotanie v papradí aj zvláštny zelený stebielok zachytený na konári. Všetko do seba začalo zapadať.

"Kde ho nájdem?" spýtal som sa.

Starý dub zašumel korunou a jeden z jeho konárov sa sklonil k zemi. Na ňom visel malý zelený lístok. Nebol to obyčajný lístok. Uprostred mal nakreslený obrázok domčeka a vedľa neho drobné srdiečko.

Pod lístkom bolo napísané:

"Ak máš dobré srdce, príď k starej vrbe, keď sa zajtra zobudí les."

Pozrel som sa na Ďateľ'a.

"Prečo mi to nepovedal rovno?"

"Pretože sa bojí," odpovedal Ďateľ'. "Nie každý, koho stretol, bol k nemu milý. Potrebuje zistiť, či ti môže dôverovať."

Pozrel som na lístok a potom na starý dub.

Už som sa nechcel iba vypytovať a pátrať. Chcel som tomu malému škriatkovi pomôcť.

"Pôjdem za ním," povedal som rozhodne. "A ak potrebuje domov, možno mu spolu nejaký nájdeme."

Starý dub spokojne zašumel. Z jeho konára sa zniesol ďalší žalud' a pristál mi rovno do dlane.

"Pamätaj, Filip," zašepkal, "niekedy nás tajomstvá privedú k niečomu oveľa dôležitejšiemu, než je odpoveď na našu otázku."

Večer som sa vrátil domov a všetko si zapísal do denníka. Na mapu Dobrosvitu som nakreslil cestu k starej vrbe a vedľa nej malé zelené srdiečko.

Zajtra sa s tým neznámym škriatkom konečne stretnem.

Trochu sa teším. Trochu sa aj obávam.

Ale jedno viem určite.

Každý potrebuje miesto, kde sa môže cítiť doma.

A možno práve na mňa čaká nové priateľstvo.

Dobrú noc, denníček.

Tvoj Filip

Pátracia úloha č. 4

Tajný znak

Vymysli a nakresli znak, ktorý znamená: Môžeš mi dôverovať.

Zápis č. 5 - Stretnutie pri starej vrbe

Milý denníček,

dnes sa stalo niečo, na čo som tak dlho čakal!

Pamätáš si na ten zvláštny zelený lístok, ktorý som našiel na svojom okne? A na drobné stopy pri potoku, pierko od dľa a tajomný odkaz?

Dnes som sa konečne vybral k starej vrbe, aby som zistil, kto mi ten lístok nechal.

Ráno sa les ešte len prebúdzal. Na tráve sa trblietali kvapky rosy a medzi konármi presvitali prvé slnečné lúče. Svetlanka poletovala vedľa mňa a osvetľovala úzky chodníček.

„Myslíš, že tam naozaj bude?“ zašepkal som.

„To neviem, Filipko,“ zablikala Svetlanka. „Ale niekto ti predsa nechal odkaz. Možno len potrebuje trochu odvahy.“

Keď sme prišli k starej vrbe, všetko bolo tiché. Jej dlhé konáre sa jemne hojdali vo vetre a korene vytvárali malé skrýše.

Na jednom z koreňov ležal kamienok, ktorý som tam nechal pri poslednej návšteve. Vedľa neho však pribudlo niečo nové.

Malé srdiečko poskladané z troch zelených lístkov!

„Svetlanka, pozri!“ potešil som sa. „Niekto tu bol!“

Vtom sa spoza hrubého koreňa ozvalo tiché:

„Šuch... šuch...“

Zastal som.

„Haló?“ povedal som čo najjemnejšie. „Ja som Filip. Prišiel som, lebo som našiel tvoj odkaz.“

Chvíľu sa nič nedialo.

Potom sa medzi koreňmi objavila maličká zelená čiapočka. Pod ňou vykukli dve veľké hnedé oči a pehavý noštek.

Bol to škriatok!

Ale taký drobný, že bol sotva väčší než moja dlaň.

„Ty... ty si na mňa nezabudol?“ spýtal sa tenučkým hláskom.

„Samozrejme, že nie!“ usmial som sa. „Veď som ťa hľadal po celom lese!“

Malý škriatok pomaly vyšiel zo svojej skrýše. Na sebe mal kabátik zo suchých lístkov a cez plece prevesenú kapsičku z orechovej škrupinky.

„Volám sa Lístko,“ predstavil sa nesmelo. „Prišiel som z ďalekej časti lesa. Veľký vietor mi zničil domček a odvtedy hľadám nové miesto, kde by som mohol bývať.“

„A prečo si mi nechal zelený lístok?“ opýtal som sa.

Lístko sklopil oči.

„Videl som, ako si pomohol slimáčikovi prejsť cez chodník. A ako si sa podelil o svoje dobroty s vtáčikmi. Myslel som si, že by si mi možno pomohol aj ty. Ale bál som sa ťa osloviť.“

Sadol som si vedľa neho na mäkký mach.

„Vieš, Lístko, aj ja som sa kedysi bál, keď som prišiel na nové miesto,“ priznal som sa.

„Ale potom som zistil, že domov nie je len domček so strechou. Domov je aj miesto, kde máš niekoho, kto ťa rád privíta.“

Svetlanka nad nami radostne zablikala.

„A kde by si chcel bývať?“ spýtala sa.

Lístko sa rozhliadol po starej vrbe.

„Najradšej niekde blízko priateľov,“ zašepkal.

Vtedy mi napadlo niečo úžasné!

„Lístko, čo keby sme ti pomohli postaviť nový domček? Pod touto vrbou je predsa toľko krásnych skrýš!“

Lístkovi sa rozžiarili oči.

„Naozaj by ste mi pomohli?“

„Samozrejme!“ zvolali sme so Svetlankou naraz.

A vieš čo, denníček?

Lístko sa prvýkrát usmial tak široko, až mu bolo vidieť dva maličké predné zúbky.

Na rozlúčku mi podal zelený lístok, do ktorého opatrne vyryl malé srdiečko.

„Aby si vedel, že už nie si len škriatok, ktorého som pozoroval z diaľky,“ povedal. „Teraz si môj kamarát.“

Lístok som si vložil medzi stránky denníka.

Dnes som konečne vyriešil záhadu zeleného lístka. Ale našiel som niečo oveľa vzácnejšie než odpoveď – nového priateľa.

A zajtra?

Zajtra nás čaká veľká úloha!

Postavíme Lístkovi domov.

Tvoj Filip

Pátracia úloha č. 5

Domček pre Lístka

Navrhni Lístkovi domček z machu, kôry, konárikov a lístkov.

Filipova truhlička pokladov

Zakrúžkuj všetko, čo môže Filip nájsť v prírode.
Veci, ktoré do prírody nepatria, prečiarkni.

Úloha navyše:

Vyber si jeden prírodný poklad
a nakresli ho do Filipovej truhličky.

Kto komu pomáha v záhrade?

Spoj čiarou obrázky, ktoré k sebe patria.

Kto komu pomáha alebo patrí spolu?

Včela

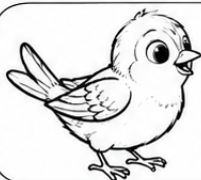
Kvet

Motýľ

Strom

Vtáčik

Domček

Škriatok

Kvet

✿ Úloha navyše: ✿

Vyber si jednu dvojicu a napíš alebo povedz, ako si navzájom pomáhajú.

Mapa Dobrosvitu

Diplom malého detektíva

Za vyriešenie záhady zeleného lístka

Meno: _____

Filip a Svetlanka • Dobrosvit

Pre rodičov a pedagógov

Zošíť spája rozprávkové čítanie s kreslením, pozorovaním prírody a rozhovormi o priateľstve. Pôvodné zápisy č. 1–4 sú prevzaté z verejne publikovaného Filipovho denníka na dobrosvit.sk. Piaty zápis vychádza z autorského textu pripraveného v našej spolupráci.

Autorka: Zuzana Oravcová

www.dobrosvit.sk